

Elinkaaritavoitteet Helsingin palvelurakennuksissa - uudiskohteet

Versio 2.0

Syksystä 2019 alkaen pilotoitu versio

Energia- ja viisaat
KAUPUNGIT

Kaupungin tavoitteet

- Hiilineutraali Helsinki 2035 – toimenpideohjelma
- Helsingin kaupunkistrategia ja sen tavoitteita konkretisoiva Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelma 2019-2021
- Kiinteistöstrategia ja palvelurakennuskannan tavoitteet

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma

Yhdeksän elinkaari- tavoitetta suunnittelu- vaiheessa

1	Käyttöikä
2	Elinkaaren hiilijalanjälki ja elinkaarikustannukset
3	Hulevesien hallinta ja viherkerroin
4	Resurssiviisaus
5	Kiinteistön jätehuollon suunnittelu
6	Kestävä liikkuminen
7	Energiatehokkuus
8	Uusiutuva energia
9	Energiamittarointi

Käyttöikä

Tavoite	Vastuutaho
<ul style="list-style-type: none"> Rakennuksen elinikätaavoite on vähintään 100 vuotta:<ul style="list-style-type: none"> perustusten ja rungon käyttöikä suunnittelussa 100 vuotta muiden rakennusosien käyttöikä suunnittelussa 50 vuotta.	ARK + RAK
<ul style="list-style-type: none"> Tavoitellun käyttöiän aikana rakennuksen:<ul style="list-style-type: none"> <i>runkorakenteiden ja perustusten</i> tulee säilyä teknisesti turmeltumattomina vähäisin ko. tuotteille suositelluin huoltotoimenpitein ja ilman kunnossapitotoimenpiteitä	RAK
<ul style="list-style-type: none"> <i>julkisivu ja vesikatto</i> tulee olla mahdollista säilyttää toteuttamalla ko. tuotteille suositeltuja ylläpitotoimenpiteitä	ARK + RAK
<ul style="list-style-type: none"> <i>talotekniset järjestelmät ja niiden osat</i> on pystyttävä kokonaan tarpeen vaatiessa uusimaan säilyttäen rakennuksen käyttöältään pidemmät osat.	SÄH + LVIA
<ul style="list-style-type: none"> Rakennuksen valmistuessa sille on laadittu PTS, jossa on esitetty vaipan rakenteiden ja TATE-järjestelmien korjaus- ja uusimistarpeet seuraavalle 50 vuodelle.	RAK + SÄH + LVIA

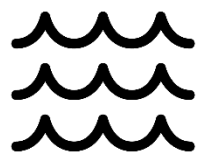

Elinkaaren hiilijalanjälki ja elinkaarikustannukset

Tavoite	Vastuutaho
<ul style="list-style-type: none"> Vaihtoehtoisia suunnitteluratkaisuja (esim. runkoratkaisu, materiaalit, energiantuotantomuodot, jne.) vertaillaan niiden hiilijalanjäljen tai hiilijalanjälkivaikutuksen sekä elinkaarikustannusten perusteella. Tuloksia käytetään päätöksenteon tukena.	elinkaari-suunnittelija
<ul style="list-style-type: none"> Koko rakennuksen hiilijalanjälkilaskentaa ja sen tuloksia käytetään suunnittelua ohjaavana.	elinkaari-suunnittelija

Liittyvät ohjeet:

- Energiatehokkaan palvelurakennuksen suunnitteluohje 2020

Hulevesien hallinta ja viherkerroin

Tavoite	Vastuutaho
<ul style="list-style-type: none"> Hulevesisuunnittelu toteutetaan kaupungin ohjeiden mukaan prioriteettijärjestystä noudattaen.	LVI-suunnittelija
<ul style="list-style-type: none"> Tontille lasketaan viherkerroin viherkerrointyökalua käyttäen. Viherkerroin kertoo, kuinka paljon kasvillisuutta ja vettä viivyttäviä ratkaisuja tulee olla suhteessa tontin pinta-alaan. Työkalu asettaa viherkerrointavoitteen.	Pihasuunnittelija

Liittyvät ohjeet:

- Hulevesien hallinta tonteilta -ohje, lokakuu 2017 (Rakennusvalvonta)
- Helsingin kaupungin viherkerroinlaskentatyökalu ja viherkerroinlaskurin käyttöohje

Resurssiviisaus

Tavoite

- Tontilla syntyviä kaivumaita ja kiviaineksia hyödynnetään kaupungin omassa rakentamisessa mahdollisimman paljon.
- Niiden hyödyntäminen ja käsittely suunnitellaan yhdessä kaupungin massakoordinaattorin kanssa.

Vastuutaho

Projektinjohtaja

Kiinteistön jätehuollon suunnittelu

Tavoite	Vastuutaho
<ul style="list-style-type: none"> Tontille sijoitetaan riittävä jätetila, jossa on lajitteluastiat seuraaville jätelajeille: biojäte, kartonkipakkaukset ja pahvi, pienmetalli, lasipakkaukset, muovipakkaukset, paperi ja sekajäte. Astiamitoitus ohjeissa.	ARK
<ul style="list-style-type: none"> Jätetilat sijoitetaan ensi sijaisesti ulos tai kylmiin tiloihin.	ARK
<ul style="list-style-type: none"> Jätteiden lajittelu huomioitava myös rakennuksen sisätiloissa.	ARK

Liittyvät ohjeet:

- Jätehuollon suunnitteluohjeet 2019
- Jätejärjestelyt piholla ja jättesuojien rakentaminen -ohje 2015

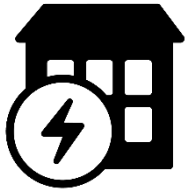

Kestävä liikkuminen

Tavoite	Vastuutaho
<ul style="list-style-type: none"> Kestävä liikkuminen mahdollistetaan riittävällä määrällä sähköautojen latauspaikkoja, polkupyörien säilytyspaikkoja sekä sosiaaliiloja työmatkapyöräilijöille.	ARK
<ul style="list-style-type: none"> sähköautojen latauspisteet: seurattava lakivalmistelun etenemistä kansallisesta vaatimustasosta	SÄH
<ul style="list-style-type: none"> polkupyörien säilytyspaikat: Helsingin kaupungin pyöräpysäköinnin suunnitteluohje ja/tai kaava.	PIHASUUN.

Liittyvät ohjeet:

- Helsingin kaupungin pyöräpysäköinnin suunnitteluohje
- Laki sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä (valmisteilla)

Energiatehokkuus

Tavoite	Vastuutaho
<ul style="list-style-type: none"> Vähän energiaa tarvitseva rakennus:<ul style="list-style-type: none"> energiatehokkaat laite- ja järjestelmävalinnat, tarpeenmukaisuus, toiminnan ja käytön kannalta optimoidut palvelualueet, jne.	kaikki
<ul style="list-style-type: none"> Energiatehokkuuden vertailuluku, E-luku2018 enintään 80 kWhE/m²,a.	energia-suunnittelija
<ul style="list-style-type: none"> Noudatetaan suunnitteluohjeissa esitettyjä arvoja:<ul style="list-style-type: none"> rakennusosien lämmöneristävyyden tiiveyden valaistuksen tehottiheyden sekä talotekniikan pumppujen, puhaltimien jne. osalta.	kaikki

Liittyvät ohjeet:

- LVI-suunnitteluohje ver1.5
- Energiatehokkaan palvelurakennuksen suunnitteluohje 2020

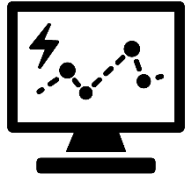

Uusiutuva energia

Tavoite	Vastuutaho
<ul style="list-style-type: none"> Uudiskohteissa ensisijaisena lämmöntuotantomuotona on maalämpö.<ul style="list-style-type: none"> Hankesuunnitteluvaiheessa selvitettävä maalämpöjärjestelmän toteutettavuus ja kannattavuus. Huomioitava liittymät muihin suunnittelualoihin: LVI, SÄH, ARK, PIHA	Elinkaari-suunnittelija
<ul style="list-style-type: none"> Rakennuksessa tuotetulla aurinkosähköllä katetaan vähintään 10 %:in ostosähkön osuutta vastaava määrä (osuus lasketaan: aurinkosähkön tuotanto / ostettava sähkö).<ul style="list-style-type: none"> Hankesuunnitteluvaiheessa selvitettävä aurinkosähköjärjestelmän toteutettavuus ja kannattavuus. Huomioitava liittymät muihin suunnittelualoihin: ARK, RAK, SÄH	Elinkaari-suunnittelija
<ul style="list-style-type: none"> Rakennuksen suuntauksessa ja vesikaton muodoissa on huomioitava mahdollisuus sijoitella aurinkosähkövoimala optimaalisesti.	ARK

Liittyvät ohjeet:

- LVI-suunnitteluohje ver1.5
- Energiatehokkaan palvelurakennuksen suunnitteluohje 2020

Energia- ja olosuhdemittarointi

Tavoite	Vastuutaho
<ul style="list-style-type: none"> Energiamittaroinnin on mahdollistettava järjestelmien ja kulutuskohteiden suunnitelmien mukaisen käytön seuranta ja mahdollisten poikkeamien syiden selvittäminen ja korjaustoimenpiteiden tekeminen:	SÄH, LVI
<ul style="list-style-type: none"> Mittaroinnista tulee laatia toteutussuunnitteluvaiheessa erillinen mittarointisuunnitelma.	SÄH, LVI
<ul style="list-style-type: none"> Rakennuksen laskennallinen tavoite-energiankulutus sekä järjestelmien energia- tehokkuutta kuvaavat suureet viedään Nuuka-energihallintajärjestelmään käytön aikaisiksi tavoitteiksi ja vertailuarvoiksi.	ENE

Liittyvät ohjeet:

- Mittarointiohje 2020